

Příloha č. 3 k nařízení vlády č. 361/2007 Sb.

(zpracovány změny č. 93/2012 Sb., 41/2020 Sb.)

ČÁST A

Seznamy prachů a jejich přípustné expoziční limity

1. Přípustný expoziční limit pro celkovou koncentraci (vdechovatelnou frakci) prachu se označuje PEL_c a pro respirabilní frakci prachu PEL_r . Vdechovatelnou frakcí prachu se rozumí soubor částic polévatého prachu, které mohou být vdechnuty nosem nebo ústy. Respirabilní frakcí se rozumí hmotnostní frakce vdechnutých částic, které pronikají do té části dýchacích cest, kde není řasinkový epitel, a do plicních sklípků podle české technické normy ČSN EN 1540 Expozice pracoviště - Terminologie.

2. Přípustný expoziční limit směsi prachů (PEL_s) s různými přípustnými expozičními limity se stanoví výpočtem z přípustného expozičního limitu jednotlivých prachů podle vzorce:

$$PEL_s = \left(\frac{\% x_1}{100 \times PEL_1} + \frac{\% x_2}{100 \times PEL_2} + \dots + \frac{\% x_n}{100 \times PEL_n} \right)^{-1}$$

kde

PEL_s je PEL směsi,

PEL_1 až PEL_n je přípustný expoziční limit jednotlivých látek 1 až n,

$\% x_1$ až $\% x_n$ je hmotnostní podíl jednotlivých látek 1 až n v procentech.

3. Pokud nelze hmotnostní podíl jednotlivých složek v polévatém prachu spolehlivě určit, stanoví se přípustný expoziční limit podle hodnoty platné pro látku s nejnižším přípustným expozičním limitem.

V případě, že nelze hmotnostní podíl jednotlivých složek v polévatém prachu spolehlivě určit, stanoví se PEL_s podle hodnoty platné pro látku s nejnižším přípustným expozičním limitem.

4. Pokud je v prachu obsažena fibrogenní složka, musí se stanovit vždy jeho respirabilní frakce a koncentrace fibrogenní složky. Jestliže respirabilní frakce obsahuje více než 1 % fibrogenní složky, nesmí její PEL_r překračovat hodnoty uvedené v tabulce č 1. Za dodržení přípustného expozičního limitu se pokládá stav, kdy jsou dodrženy jak PEL_r pro fibrogenní složku, tak i PEL_c pro daný druh prachu.

5. Pokud prach obsahuje méně než 1 % krystalického SiO_2 a neobsahuje azbest, považuje se za prach s převážně nespecifickým účinkem.

6. Pro prach s převážně nespecifickým účinkem platí $PEL_c = 10 \text{ mg} \cdot \text{m}^{-3}$.

7. Přípustný expoziční limit nepřihlíží k možným senzibilizujícím účinkům a případnému obsahu mikroorganismů v prachu.

Tabulka č. 1 - Prachy s převážně fibrogenním účinkem^{a)}

Látka	PEL pro respirabilní frakci (PEL _r , mg.m ⁻³)		PEL pro celkovou koncentraci (PEL _c , mg.m ⁻³)
	Fr = 100 % ^{b)}		
křemen	0,1 ^{c)}		-
kristobalit	0,1		-
tridymit	0,1		-
gama-oxid hlinitý	0,1		-
	Fr ≤ 5%	Fr > 5%	
dinas	2,0	10: F _r	10
grafit	2,0	10: F _r	10
prach černouhelných dolů ^{c)}	2,0	10: F _r	10
koks	2,0	10: F _r	10
slída	2,0	10: F _r	10
mastek ^{d)}	2,0	10: F _r	10
ostatní křemičitany (s výjimkou azbestu)	2,0	10: F _r	10
šamot	2,0	10: F _r	10
horninové prachy	2,0	10: F _r	10
slévárenský prach	2,0	10: F _r	10

Vysvětlivky k tabulce č. 1:

^{a)} Za fibrogenní se považuje prach, který obsahuje více než 1 % fibrogenní složky.

^{b)} F_r je obsah fibrogenní složky v respirabilní frakci v procentech. Fibrogenní složka je křemen, kristobalit, tridymit nebo gama-oxid hlinitý.

^{c)} Při stanovení nižšího přípustného expozičního limitu se postupuje podle zvláštního právního předpisu.

^{d)} Za přítomnosti početní koncentrace respirabilních vláken (tzv. WHO vláken o rozměrech délky větší než 5 μm, průměru menším než 3 μm a poměru délky k průměru větším než 3 : 1) v pracovním ovzduší, musí být dodržen přípustný expoziční limit pro azbest.

^{e)} U chemické látky nelze vyloučit karcinogenní účinky.

Tabulka č. 2 - Prachy s možným fibrogenním účinkem

	Chemická látka	PEL _c (mg.m ⁻³)
1	amorfní SiO ₂	4,0
2	svářečské dýmy ^{a)}	5,0
3	svařování nebo plazmové řezání nebo podobné pracovní postupy, při kterých vzniká dým s obsahem chrómu (VI)	0,025
4	bentonit	6,0

Vysvětlivka k tabulce č. 2:

^{a)} Platí pro pevné částice. Složení svářečských dýmů závisí na řadě činitelů zejména na svařovaném materiálu, materiálu, jímž se svařuje, svařovacím proudem. Tyto okolnosti musí být brány v úvahu při hodnocení expozice svářečským dýmem.

Tabulka č. 3 - Prachy s převážně nespecifickým účinkem

Chemická látka	PEL _c (mg.m ³)
baryt	10,0
cement	10,0
čedič tavený	10,0
dolomit	10,0
železo a jeho slitiny ^{a)}	10,0
hliník a jeho oxidy (s výjimkou gama Al ₂ O ₃)	10,0
hnědé uhlí a lignit	10,0
magnezit	10,0
ocelářská struska	10,0
ledek amonný	10,0
oxidy železa	10,0
popílek	10,0
prach z umělého brusiva (karborundum, elektrit)	10,0
půdní prachy	10,0
sádra	10,0
saze komínové	2,0
siderit	10,0
škvára	10,0
vápenec, mramor	10,0
vysokopecní struska	10,0
amorfní uhlík (Carbon Black)	10,0

Vysvětlivka k tabulce č. 3

^{a)} Pokud slitiny železa obsahují vyšší podíl kovů, pro které jsou stanoveny přípustným expozičním limitem, posuzuje se prašnost i podle přípustného expozičního limitu těchto kovů. Za dodržení přípustného expozičního limitu se považuje stav, kdy je dodržen jak PEL_c pro slitinu železa, tak i přípustný expoziční limit pro jednotlivé kovy, rozhodující je přitom limit, jehož přípustný expoziční limit je nejnižší. Slitiny jiných kovů, než železa se posuzují po stránce prašnosti podle přípustného expozičního limitu jednotlivých kovů přítomných ve slitině, rozhodující je přitom ta složka slitiny, jejíž přípustný expoziční limit je nejnižší.

Tabulka č. 4 - Prachy s převážně dráždivým účinkem

	Chemická látka	PEL _c (mg.m ⁻³)
1	textilní prachy	
2	bavlna	2,0
3	len	2,0
4	konopí	2,0
5	hedvábí	2,0
6	syntetická vlákna textilní	4,0
7	sisal	6,0
8	juta	6,0
9	živočišné prachy	
10	peří	4,0
11	vlna	6,0
12	srst	6,0
13	ostatní živočišné prachy	6,0
14	rostlinné prachy	
15	mouka	4,0
16	tabák	4,0
17	čaj	4,0
18	káva zelená	2,0
19	koření	2,0
20	prach obilní	6,0
21	prach z	
22	- toxických a výrazně senzibilizujících (exotických) dřevin ^{a)}	1,0
23	- tvrdých (karcinogenních a senzibilizujících) dřevin ^{b)}	3,0
24	- ostatních (nesenzibilizujících a nekarcinogenních) dřevin	5,0
25	ostatní rostlinné prachy	6,0
26	jiné prachy s dráždivým účinkem	
27	prach dusičnanu sodného	6,0
28	prach z chromu	0,5
29	prach fenolformaldehydových pryskyřic	5,0
30	prach PVC	5,0
31	prach z broušení pneumatik	3,0
32	prach epoxidových pryskyřic	2,0
33	prach papíru	6,0
34	prach polyakrylátových pryskyřic	5,0
35	prach polyesterových pryskyřic	5,0
36	prach polyethylenu	5,0
37	prach polypropylenu	5,0
38	prach polymerních materiálů	5,0
39	prach polystyrenu	5,0
40	prach siřičitanu vápenatého	5,0
41	prach sklolaminátů	5,0
42	prach škrobu	4,0
43	kyselina citrónová	4,0

44	prach dřevotřískových a MDF desek	5,0
45	prach z laminátových/laminovaných OSB desek	5,0

Tabulka č. 5 - Minerální vláknité prachy

Chemická látka	PEL
	početní koncentrace (počet respirabilních vláken / cm ³)
azbestová vlákna všech azbestů	0,1
žárovzdorná keramická vlákna ^{a)}	0,3
umělá minerální vlákna (například čedičová, skleněná, strusková)	1,0
	hmotnostní koncentrace (mg.m ⁻³)
umělá minerální vlákna ^{b)} (vlákna všech rozměrů)	4

Vysvětlivka k tabulce č. 5:

^{a)} Splňují-li kritéria pro klasifikaci podle § 16 odst. 1 písm. a).

^{b)} Pro umělá minerální vlákna musí být dodrženy současně přípustné hodnoty početní i hmotnostní koncentrace.“.

11. V příloze č. 3 k tomuto nařízení části A tabulce č. 2 řádku 3 sloupci „PELc (mg.m⁻³)“ se číslo „0,025“ nahrazuje číslem „0,005“.

Nabývá účinnosti 17.1.2025

12. V příloze č. 3 k tomuto nařízení části A tabulce č. 4 řádku 23 sloupci „PELc (mg.m⁻³)“ se číslo „3,0“ nahrazuje číslem „2,0“.

Nabývá účinnosti 18.1.2023